

20/06/2020

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ Γ΄ ΕΠΑΛ

ΘΕΜΑ Α

A1.

- α. Σωστό
- β. Σωστό
- γ. Λάθος
- δ. Λάθος
- ε. Λάθος

A2.

- 1. γ
- 2. β

ΘΕΜΑ Β

B1.

α) Στη σύγχρονη εποχή κάθε άτομο συνήθως απασχολείται στην παραγωγή ενός μόνο προϊόντος (ή ακόμη και ενός μέρους κάποιου προϊόντος), ενώ ταυτόχρονα καταναλώνει πολλά προϊόντα, στην παραγωγή των οποίων δε συμμετέχει.

(Το φαινόμενο αυτό ονομάζουμε καταμερισμό έργων ή της εργασίας. Παράλληλα όμως με τον καταμερισμό των έργων αναπτύσσονται και οι ανταλλαγές προϊόντων μεταξύ των ατόμων, γιατί διαφορετικά δε θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν οι διάφορες ανάγκες τους. Όπως θα δούμε πιο κάτω, οι ανταλλαγές γίνονται με τη μεσολάβηση του χρήματος.)

β) Ο καταμερισμός των έργων έχει τεράστια σημασία για τη σημερινή οργάνωση της παραγωγής. Χωρίς καταμερισμό, ο τεράστιος πλούτος των σημερινών οικονομιών δε θα ήταν δυνατό να δημιουργηθεί.

γ) Τα πλεονεκτήματά του είναι τα εξής:

- (i) Κάθε άτομο μπορεί να απασχοληθεί εκεί όπου μπορεί να αποδώσει περισσότερο αντί να κάνει ταυτόχρονα και δουλειές στις οποίες δεν είναι αποδοτικό.
- (ii) Όταν ένα άτομο ασχολείται με μία μόνο εργασία, αναπτύσσει σιγά σιγά μεγάλη δεξιότητα και ικανότητα στην εργασία αυτή και αυξάνει την απόδοσή του.
- (iii) Η μεγάλη εξειδίκευση οδηγεί και σε διάφορες βελτιώσεις του τρόπου με τον οποίο γίνεται η παραγωγή, δηλαδή σε διάφορες εφευρέσεις, και αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγής.

δ) Βέβαια η μεγάλη εξειδίκευση των ανθρώπων σε μία δραστηριότητα που συχνά είναι πολύ περιορισμένη, μετατρέπει την εργασία σε ανιαρή απασχόληση. Π.χ. ένας εργάτης που κάνει κάθε μέρα την ίδια δουλειά και σε πολλές περιπτώσεις τις ίδιες κινήσεις, είναι φυσικό να κουράζεται από τη ρουτίνα της δουλειάς. Αυτό είναι ένα σοβαρό μειονέκτημα του καταμερισμού των έργων.

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερολάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΛΥΦΑΔΑ: Λ. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008

email : support@romvos.edu.gr

ΘΕΜΑ Γ
Γ1.

Συνδυασμοί	Αγαθό Χ	Αγαθό Ψ	ΚΕ _Χ	ΚΕ _Ψ
Α	0	≐800		
			2	≐0,5
Β	100	600		
			≐4	0,25
Γ	≐150	400		
			5	0,2
Δ	230	≐0		

Αφού στο συνδυασμό Δ όλοι οι συντελεστές παραγωγής της οικονομίας απασχολούνται στην παραγωγή του αγαθού Χ, τότε $\Psi_{\Delta} = 0$

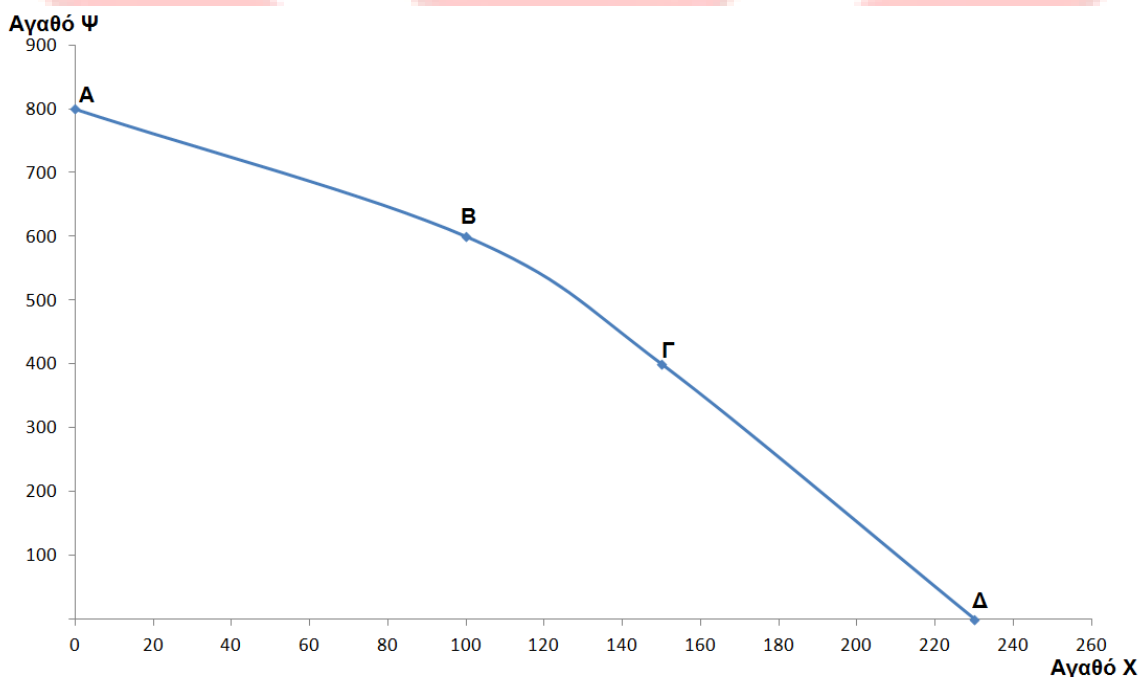
$$A \rightarrow B: KE_X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \leftrightarrow 2 = \frac{\Psi_A - 600}{100 - 0} \leftrightarrow \Psi_A = 800$$

$$B \rightarrow A: KE_{\Psi} = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{100 - 0}{800 - 600} = \frac{1}{2} = 0,5$$

$$\Gamma \rightarrow B: KE_{\Psi} = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} \leftrightarrow 0,25 = \frac{X_{\Gamma} - 100}{600 - 400} \leftrightarrow X_{\Gamma} = 150$$

$$B \rightarrow \Gamma: KE_X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} = \frac{600 - 400}{150 - 100} = 4$$

Γ2.

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερολάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΛΥΦΑΔΑ: Λ. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008

email : support@romvos.edu.gr

Γ3. $N(X=120, \Psi=500)$

Συνδυασμοί	Αγαθό Χ	Αγαθό Ψ	ΚΕ _χ
B	100	600	
B'	120	;	4
Γ	150	400	

Θεωρούμε μεταξύ των συνδυασμών B και Γ ότι $ΚΕ_{χ}=4$ σταθερό, επομένως:

$$B \rightarrow B': KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \leftrightarrow 4 = \frac{600 - \Psi_{B'}}{120 - 100} \leftrightarrow \Psi_{B'} = 520$$

Άρα ο συνδυασμός N είναι εφικτός (αλλά όχι μέγιστος), αφού για $X=120$ το μέγιστο Ψ που μπορεί να παραχθεί είναι $\Psi_{B'}=520$ μονάδες και $\Psi_N=500 < \Psi_{B'}$.

Π($X=170, \Psi=350$)

Συνδυασμοί	Αγαθό Χ	Αγαθό Ψ	ΚΕ _χ
Γ	150	400	
Γ'	170	;	5
Δ	230	0	

Θεωρούμε μεταξύ των συνδυασμών Γ και Δ ότι $ΚΕ_{χ}=5$ σταθερό, επομένως:

$$\Gamma \rightarrow \Gamma': KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \leftrightarrow 5 = \frac{400 - \Psi_{\Gamma'}}{170 - 150} \leftrightarrow \Psi_{\Gamma'} = 300$$

Άρα ο συνδυασμός Π είναι ανέφικτος, αφού για $X=170$ το μέγιστο Ψ που μπορεί να παραχθεί είναι $\Psi_{\Gamma'}=300$ μονάδες και $\Psi_{\Pi}=350 > \Psi_{\Gamma'}$.

Γ4. Για $X=120$, υπολογίσαμε το μέγιστο $\Psi_{B'}=520$.

Θα υπολογίσουμε το μέγιστο Ψ για $X=200$:

Συνδυασμοί	Αγαθό Χ	Αγαθό Ψ	ΚΕ _χ
Γ	150	400	
Γ''	200	;	5
Δ	230	0	

Θεωρούμε μεταξύ των συνδυασμών Γ και Δ ότι $ΚΕ_{χ}=5$ σταθερό, επομένως:

$$\Gamma \rightarrow \Gamma'': KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \leftrightarrow 5 = \frac{400 - \Psi_{\Gamma''}}{200 - 150} \leftrightarrow \Psi_{\Gamma''} = 150$$

Επομένως όταν οι μονάδες του αγαθού Χ αυξάνονται από 120 σε 200, οι μονάδες του Ψ που θυσιάζονται είναι $520 - 150 = 370$.

Γ5. Οι ποσότητες ενός ανέφικτου συνδυασμού παραγωγής μπορούν να παραχθούν και ο συνδυασμός να γίνει μέγιστος, μόνον αν αυξηθούν αρκετά οι ποσότητες των παραγωγικών συντελεστών της οικονομίας ή αν βελτιωθεί αρκετά η τεχνολογία της παραγωγής ή αν υπάρξει συνδυασμός των δύο. Στις περιπτώσεις αυτές η καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων μετατοπίζεται προς τα δεξιά και ο αρχικά ανέφικτος συνδυασμός μπορεί να τώρα να γίνει μέγιστος.

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΧΑΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΛΥΦΑΔΑ: Λ. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008

email : support@romvos.edu.gr

ΘΕΜΑ Δ

Έτος	Τιμή Αγαθού Α	Τιμή Αγαθού Β	Ποσότητα Αγαθού Α	Ποσότητα Αγαθού Β	ΑΕΠ ονομαστικό	ΔΤ(%)	ΑΕΠ πραγματικό
2008	10	5	10	10	;=150	;=100	;=150
2009	;=20	9	12	10	300	150	;=200

Δ1. Ισχύει ο τύπος: $ΑΕΠ_{ΤΡΕΧ} = P_A \cdot Q_A + P_B \cdot Q_B$ (με τις τιμές του τρέχοντος έτους)

Για το έτος 2008:

$$ΑΕΠ_{ΤΡΕΧ} = 10 \cdot 5 + 10 \cdot 10 = 150$$

ΔΤ=100 αφού το 2008 είναι το έτος βάσης

$$ΑΕΠσταθ_{2008} = \frac{ΑΕΠ_{ΤΡΕΧ}}{\Delta T} \cdot 100 = \frac{150}{100} \cdot 100 = 150$$

Για το έτος 2009:

$$ΑΕΠ_{ΤΡΕΧ} = P_A \cdot Q_A + P_B \cdot Q_B$$

$$300 = P_A \cdot 9 + 12 \cdot 10 \Leftrightarrow P_A = 20$$

$$ΑΕΠσταθ_{2008} = \frac{ΑΕΠ_{ΤΡΕΧ}}{\Delta T} \cdot 100 = \frac{300}{150} \cdot 100 = 200$$

[Σημείωση: Αν υπολογίσουμε το ΑΕΠσταθ.₂₀₀₈ για το έτος 2009 με τον τύπο: $ΑΕΠσταθ_{2008} = P_{A(2008)} \cdot Q_A + P_{B(2008)} \cdot Q_B$, τότε το αποτέλεσμα είναι 190 αντί 200]

Δ2. *[Υποθέτουμε για το έτος 2009 ότι $ΑΕΠσταθ_{2008} = 200$]*

$$\text{Είναι: Κατά Κεφαλήν } ΑΕΠσταθ_{2008} = \frac{ΑΕΠσταθ_{2008}}{\text{Πληθυσμός}}$$

Για το έτος 2009:

Πληθυσμός = 20

$$\text{Κατά Κεφαλήν } ΑΕΠσταθ_{2008} = \frac{200}{20} = 10$$

Για το έτος 2008:

Πληθυσμός = 10, αφού το 2009 ο πληθυσμός διπλασιάζεται

$$\text{Κατά Κεφαλήν } ΑΕΠσταθ_{2008} = \frac{150}{10} = 15$$

Επομένως η μεταβολή του Πραγματικού Κατα Κεφαλήν ΑΕΠ σε σταθερές τιμές του 2008, από το 2008 στο 2009 θα είναι:

$$10 - 15 = -5 \text{ χ.μ.}$$

Από τη μεταβολή αυτή συμπεραίνουμε ότι οικονομική ευημερία της υποθετικής αυτής οικονομίας χειροτέρευσε, καθώς το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. μετρά το βιοτικό επίπεδο της οικονομίας.

Δ3. 2008-2009: Πραγματική ποσοστιαία μεταβολή ΑΕΠσταθ₂₀₀₈ = $\frac{200-150}{150} \cdot 100 = 33,3\%$

Δ4.

Νέα ποσότητα αγαθού Α = $5 + \frac{20}{100} \cdot 5 = 6$

Νέα ποσότητα αγαθού Β = $10 - \frac{20}{100} \cdot 10 = 8$

Για το έτος 2008:

ΑΕΠ_{ΤΡΕΧ} = $10 \cdot 6 + 10 \cdot 8 = 140$

ΑΕΠσταθ₂₀₀₈ = $\frac{ΑΕΠ_{ΤΡΕΧ}}{\Delta T} \cdot 100 = \frac{140}{100} \cdot 100 = 140$

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

Τα θέματα κάλυπταν όλη την ύλη και οι καλά προετοιμασμένοι μαθητές δεν αντιμετώπισαν ιδιαίτερη δυσκολία στην επίλυσή τους.

Το Θέμα Γ απαιτούσε αρκετούς υπολογισμούς.

Το Θέμα Δ έδινε διαφορετικό αποτέλεσμα αν κάποιος μαθητής το υπολόγιζε με διαφορετικό τρόπο και αυτό μπορεί να προκαλέσει σύγχυση στους υποψήφιους. Η διατύπωση ορισμένων ερωτημάτων του ήταν σχετικά ασαφής και πιθανόν να δημιουργήσει πρόβλημα στην επίλυσή του από τους εξεταζόμενους.

Λευτέρης Μυλωνάς

www.romvos.edu.gr